आकाशवाणी समाचार- नेपाली

मितिः ०८ जनवरी २०२६

समयः ०७.२५ - ०७: ३५ बजे (*अवधिः १० मिनट*)

प्रमुख समाचार

१. प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले भारतको "**रिफार्म एक्सप्रेस**" ले गति लिइरहेको बताउनु भएको छ।

२. केन्द्र सरकारले २०२७ जनगणनाको पहिलो चरणको लागि सूचना जारी गरेको छ। यस वर्ष १ अप्रेलदेखि ३० सेप्टेम्बरसम्म राज्य र केन्द्र शासित प्रदेशहरूमा घरपरिवार गणना गरिनेछ।

३. भारतीय जनता पार्टीका राष्ट्रिय अध्यक्ष जे.पी. नड्डा आजदेखि पश्चिम बंगालको दुई दिने भ्रमणमा आउनुहुनेछ।

४. विदेशमन्त्री डा. एस. जयशंकरले फ्रान्स भारतको सबैभन्दा पुरानो रणनीतिक साझेदारहरूमध्ये एक भएको बताउनु भएको छ।

५. आईसीसी महिला टी-२० विश्वकप २०२६ को छनोट म्याचहरूको घोषणा गरिएको छ।

प्रधानमन्त्री - जीडीपी वृद्धि

प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले भारतको "**रिफार्म एक्सप्रेस**" ले गति लिइरहेको बताउनु भएको छ किनकि देशको जीडीपी गत वित्त वर्षमा ६.५ प्रतिशतको तुलनामा चालू वित्त वर्षमा ७.४ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान गरिएको छ। तथ्याङ्कहरूमा प्रतिक्रिया दिनु हुँदै प्रधानमन्त्रीले भन्नु भयो, वृद्धिको सम्भावना एनडीए सरकारको निरन्तर निवेश प्रोत्साहन र माग-नेतृत्व नीतिगत उपायहरूद्वारा संचालित छ। सामाजिक सञ्जाल पोस्टमा, श्री मोदीले भन्नु भयो, पूर्वाधार विकास, निर्माण प्रोत्साहन, डिजिटल सार्वजनिक वस्तुहरू र व्यापार गर्न सहजता सम्बन्धी प्रयासहरू समृद्ध भारतको दृष्टिकोणलाई साकार पार्ने उद्देश्यले गरिएको छ। राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय (एनएसओ) को तथ्याङ्कले सेवा क्षेत्रमा बलियो प्रदर्शन प्रमुख वृद्धि चालक रहेको देखाएको छ। चालू आर्थिक वर्षमा वित्तीय सेवाहरू, घरजग्गा, व्यावसायिक सेवाहरू र सार्वजनिक प्रशासन स्थिर मूल्यमा ९.९ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान गरिएको छ।

बाइट

प्रगति - विशेष कथा

प्रगति, प्रधानमन्त्रीको सक्रिय शासन र योजनाहरूको समयमै कार्यान्वयनको लागि प्रमुख संयन्त्र, प्रगतिले आफ्नो ५० औं बैठकको साथ एक महत्वपूर्ण उपलब्धि हासिल गरेको छ। २०१५ मा प्रधानमन्त्रीद्वारा सुरु गरिएको, यस संयन्त्रले प्रधानमन्त्रीद्वारा प्रत्यक्ष समीक्षामार्फत पूर्वाधार परियोजनाहरूमा समस्याहरूको समयमै अनुगमन र समाधान गर्न सक्षम बनाएको छ। प्रगतिले केन्द्र, राज्यहरू र मन्त्रालयहरूलाई एकल डिजिटल प्लेटफर्ममा ल्याएर सहकारी संघीयताको बलियो उदाहरण स्थापित गरेको छ। प्रगतिले निर्णय लिने प्रक्रियालाई सुव्यवस्थित गर्न, परियोजना ढिलाइलाई सम्बोधन गर्न र जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न मद्दत गरेको छ।

जनगणना २०२७

केन्द्र सरकारले भारतको २०२७ जनगणनाको पहिलो चरणको लागि सूचना जारी गरेको छ। यस वर्ष १ अप्रेलदेखि ३० सेप्टेम्बरसम्म ३० दिनको अवधिमा राज्य र केन्द्र शासित प्रदेशहरूमा घरपरिवार गणना गरिनेछ। गृह मन्त्रालयको सूचनामा भनिएको छ, प्रत्येक राज्य र केन्द्र शासित प्रदेशले तोकेको तालिका अनुसार घरपरिवार गणना सुरु हुनुभन्दा १५ दिन अगाडि स्व-गणना उपलब्ध हुनेछ। देशमा पहिलो पटक, जनगणना डिजिटल रूपमा सञ्चालन गरिनेछ। एन्ड्रोइड र आईओएस मोबाइल उपकरणहरू प्रयोग गरेर डेटा सङ्कलन गरिनेछ। जनगणना डेटा सङ्कलन गर्न तीस लाख कर्मचारीहरू खटाइनेछन्। यी कर्मचारीहरूमा एन्यूमेरेटर, सुपरवाइजर, मास्टर ट्रेनर, चार्ज अफिसरहरू र प्रधान वा जिल्ला जनगणना अधिकारीहरू समावेश हुनेछन्। यी कर्मचारीहरूले डेटा सङ्कलन गर्नेछन्, निरीक्षण गर्नेछन् र जनगणना कार्यहरूको निरीक्षण गर्नेछन्।

जनगणना दुई चरणमा गरिनेछ। पहिलो चरण अप्रेल र सेप्टेम्बर २०२६ को बीचमा घर सूचीकरण र गणनाको साथ सुरु हुनेछ। जनगणनाको दोस्रो चरण फरवरी २०२७ मा गरिनेछ। लद्दाख र जम्मू कश्मीरका केन्द्र शासित प्रदेशहरू र हिमाचल प्रदेश र उत्तराखण्डका हिउँले ढाकिएका राज्यहरूको जनगणना यस वर्ष सेप्टेम्बरमा गरिनेछ।

यसअघि, गत महिनाको १२ तारिखमा, प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको अध्यक्षतामा रहेको केन्द्रीय मन्त्रिपरिषद्ले 11 हजार 7 सय 18 करोड रुपियाँभन्दा बढीको लागतमा भारतको जनगणना-२०२७ सञ्चालन गर्ने योजनालाई अनुमोदन गरेको थियो। यसबाहेक, राजनीतिक मामिलासम्बन्धी मन्त्रिपरिषद् समितिले गत वर्ष ३० अप्रेलमा बसेको बैठकमा जनगणनामा जातीय जनगणना समावेश गर्ने निर्णय गरेको थियो।

नड्डा - पश्चिम बंगाल

भारतीय जनता पार्टीका राष्ट्रिय अध्यक्ष जे.पी. नड्डा आजदेखि पश्चिम बंगालको दुई दिने भ्रमणमा आउनुहुनेछ। विधानसभा चुनावको तयारीका लागि आफ्नो भ्रमणको क्रममा, श्री नड्डाले पार्टीको राज्य इकाईको कोर कमिटीसँग बैठक गर्नु हुनेछ र धेरै जिल्लास्तरीय पार्टी नेताहरूसँग अन्तरक्रिया गर्नु हुनेछ। उहाँले भाजपा डाक्टर सेलका सदस्यहरूसँग पनि भेट्नु हुनेछ। आज धेरै संगठनात्मक बैठकहरू तय गरिएका छन्, जहाँ उहाँले भाजपा कार्यकर्ताहरूबाट ग्रासरुट जानकारी सङ्कलन गर्नुहुनेछ र आगामी चुनावको तयारीको समीक्षा गर्नुहुनेछ। श्री नड्डा भोलि आफ्नो मन्त्रालयसँग सम्बन्धित आधिकारिक बैठकहरूमा भाग लिनुहुनेछ।केन्द्रीय गृहमन्त्री अमित शाहले पनि गत महिना तीन दिनको लागि राज्यको भ्रमण गरेका थिए र पार्टीका अधिकारीहरूसँग धेरै महत्त्वपूर्ण बैठकहरू गरेका थिए।

जयशंकर - फ्रान्स

विदेशमन्त्री डा. एस. जयशंकरले फ्रान्स भारतको सबैभन्दा पुरानो रणनीतिक साझेदारहरूमध्ये एक भएको र बहुध्रुवीयताप्रति प्रतिबद्ध राष्ट्रहरूको रूपमा विश्वव्यापी राजनीतिलाई स्थिर बनाउन दुई देशहरूले मिलेर काम गर्नु महत्त्वपूर्ण भएको बताउनु भएको छ। पेरिसमा फ्रान्सेली विदेशमन्त्री जीन-नोएल ब्यारोटसँगको भेटमा आफ्नो उद्घाटन भाषणमा डा. जयशंकरले निरन्तर संवाद आपसी सम्बन्धलाई पोषण गर्ने महत्त्वपूर्ण भाग भएको बताउनु भएको छ। उहाँले भन्नु भयो, यो बैठक विश्वव्यापी अनिश्चितताको माहोलमा भइरहेको छ र रणनीतिक साझेदारहरूले नजिकबाट परामर्श गर्नु स्वाभाविक हो।

जयशंकर-भारत वाइमर बैठक

विदेशमन्त्री डा. एस. जयशंकरले विश्व हाल उथलपुथलको अवधिबाट गुज्रिरहेको बताउनु भएको छ। केही विकासहरू भएका छन् जसले विश्वव्यापी व्यवस्थालाई पुनः आकार दिन सक्छ। उहाँले फ्रान्स, जर्मनी र पोल्याण्डका विदेशमन्त्रीहरूले भाग लिएको वाइमर ढाँचाको बैठकमा भाग लिन निमन्त्रणाको कदर गर्नु भयो। श्री जयशंकरले छलफल मुख्यतया भारत-ईयू सम्बन्ध, इन्डो-प्यासिफिक क्षेत्र र युक्रेन द्वन्द्वमा केन्द्रित रहेको बताउनु भएको छ। उहाँले आज भारतको ईयू र युरोपसँगको सम्बन्ध गहिरो हुने सम्भावना रहेको उल्लेख गर्नु भयो। विदेशमन्त्रीले अझै पनि धेरै क्षेत्रहरू छन् जसको अन्वेषण गर्न आवश्यक रहेकोमा जोड दिनु भयो।डा. जयशंकरले विश्व बहुध्रुवीय दिशामा अघि बढिरहेको बताउनु भयो। यसलाई अझ अस्थिर र अनिश्चित बनाउने कारक र घटनाहरूले समान विचारधारा भएका, एकीकृत र साझा दृष्टिकोणहरूबीच गहिरो सहयोगको आवश्यकतालाई प्रकाश पार्छन्।

गडकरी-एनएचएआई

उत्तराखण्डको पौडीमा रहेको राष्ट्रिय राजमार्ग ५३४ को दुगड्डादेखि गुमखाल खण्डको स्तरोन्नतिको लागि केन्द्रले ३९० करोड रुपियाँभन्दा बढी रकम स्वीकृत गरेको छ। सडक यातायात तथा राजमार्ग मन्त्री नितिन गडकरीले सामाजिक सञ्जालमा पोस्ट गर्नु हुँदै यो परियोजनाले १८.१ किलोमिटर लामो खण्डलाई पक्की शोल्डर भएको दुई लेनको सडकमा विकास गर्ने बताउनु भएको छ। श्री गडकरीले यो परियोजनाले उत्तराखण्ड र उत्तर प्रदेशबीचको सम्पर्क सुधार गर्ने लक्ष्य राखेको बताउनु भएको छ। उहाँले भन्नु भयो, यसले ल्यान्सडाउन क्यान्टोनमेन्ट क्षेत्रमा पनि राम्रो पहुँच प्रदान गर्नेछ। उहाँले अझ भन्नु भयो, राजमार्ग परियोजना चार धाम तीर्थयात्रा र रक्षा गतिविधिहरूको लागि वैकल्पिक मार्गको रूपमा पनि महत्त्वपूर्ण छ। राजमार्गको यो खण्ड प्रशासनिक दृष्टिकोणबाट पनि महत्त्वपूर्ण छ।

तमिलनाडु - एआईएडीएमके-पीएमके गठबन्धन

तमिलनाडु विधानसभा चुनाव अघि, पट्टाली मक्कल कात्ची-पीएमके राष्ट्रिय लोकतान्त्रिक गठबन्धन (एनडीए) मा सामेल भएको छ। पीएमके प्रमुख अम्बुमणी रामादोससँग चेन्नईमा मिडियासँग कुरा गर्नु हुँदै अखिल भारतीय अन्ना द्रविड मुन्नेत्र कझगम (एआईएडीएमके) पार्टीका महासचिव ई. पलानीस्वामीले एनडीएमा पार्टीको प्रवेशको घोषणा गर्नु भयो। श्री पलानीस्वामीले भन्नु भयो, उहाँहरू पहिले नै भारतीय जनता पार्टीको नेतृत्वमा रहेको गठबन्धनमा छन् र गठबन्धनमा थप दलहरूलाई समावेश गर्ने सम्भावना बढाए। यसबाहेक, पीएमके प्रमुख अम्बुमणी रामादोसले दाबी गर्नु भयो, तमिलनाडुका जनता सत्तारूढ डीएमके पार्टीसँग रिसाएका छन् र अखिल भारतीय अन्ना द्रविड मुन्नेत्र कझगम नेतृत्वको गठबन्धनको लागि भारी विजयको साथ सरकार बनाउनेछन्।

बाइट

आईसीसी महिला टी-२०

आईसीसी महिला टी-२० विश्वकप २०२६ को छनोट म्याचहरूको घोषणा गरिएको छ। ग्लोबल छनोट म्याचको क्रममा अन्तिम चार टोलीमा स्थान प्राप्त गर्न दश टोलीले प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्। म्याचहरु १४ जनवरीदेखि १ फरवरीसम्म नेपालमा आयोजना हुनेछन्। ती खेलहरू त्रिभुवन विश्वविद्यालय अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट मैदान र काठमाडौंको माथिल्लो मूलपानी क्रिकेट मैदानमा खेलाइनेछ। यस महिनाको १४ तारिखदेखि सुरु हुने गरी जम्मा १० वटा अभ्यास म्याचहरूको तालिका तय गरिएको छ।